

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph. D. a Mgr. Lukáše Páchy ve věci žalobce XXX, nar. XXX, bytem XXX, zastoupeného JUDr. Jiřím Netíkem, advokátem se sídlem v Pardubicích, 17. listopadu 203, proti žalované XXX, nar. XXX, XXX, zastoupené JUDr. Lubošem Geislerem, advokátem se sídlem v Pardubicích, Milheimova 1217, o rozvod manželství, k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích z 24.10.2006, č.j. 15C 398/2006-22, t a k t o :

- I. Rozsudek okresního soudu se m ě n í tak, že návrh žalobce na rozvod jeho manželství se žalovanou, uzavřeného dne XXX před XXX XXX, se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů za řízení před soudem prvního stupně ani za odvolací řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud shora uvedeným rozsudkem rozvedl manželství účastníků a žádnému z nich nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Po provedeném dokazování uzavřel, že manželství účastníků je v období posledních 10 let problematické, dochází k hádkám, když každý z účastníků jako příčinu považuje něco jiného. Žalobce má za to, že mu žalovaná zasahuje do jeho zájmů a omezuje jej v nich; naopak žalovaná za důvod vzájemných nedorozumění považuje navazování známostí žalobce s jinými ženami. Za prokázané ale především měl skutečnost, že manželé posledních několik let společně nehradí výdaje společné domácnosti, stravují se v zásadě odděleně, komunikace je omezená a zejména žalobce k žalované ztratil jakýkoliv citový vztah. Z toho okresní soud vyvodil, že takové manželství je nefunkční, zvláště hluboce rozvrácené, a protože žalovaná neprokázala existenci mimořádných okolností svědčících ve prospěch zachování manželství, k návrhu žalobce manželství rozvedl.

Proti rozsudku se odvolala žalovaná, když navrhovala, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu změnil a žalobu na rozvod manželství zamítl. V odvolání připustila, že vztahy mezi manžely jsou narušené, společná domácnost je vedena jen do určité míry, když manželé obývají společný byt. Poukázala především na věk obou manželů, kdy žalobci je XXX, žalované XXX, na své zdravotní obtíže a rovněž i na rozdílné výdělkové poměry, kdy žalobcův starobní důchod dosahuje částky 11.741,- Kč a žalované částky 6.601,- Kč. K tomu žalovaná připomněla, že svého nižšího starobního důchodu splácí dceři XXX půjčku přesahující 100.000,- Kč na pořízení bytu, který oba manželé užívají. Je proto nereálná představa žalobce, že by se žalovaná v případě rozvodu manželství z bytu odstěhovala, když jinou možnost bydlení nemá.

Žalobce setrval na svém návrhu na rozvod manželství a navrhl potvrzení rozsudku. Předestřel představu, že by se žalovaná z bytu odstěhovala a rovněž odmítl, že by pro

případ rozvodu manželství žalované poskytoval jakoukoliv finanční částku z titulu plnění vyživovací povinnosti. Připustil existenci svých zdravotních obtíží; v případě jejich prohloubení pak spoléhá na pomoc svých dcer.

Odvolační soud přezkoumal napadený rozsudek postupem podle § 212 a § 212a o.s.ř. se zřetelem na ust. § 24 a § 24a a § 24b zákona o rodině a dospěl k závěru, že ze soudem prvního stupně zjištěných skutkových okolností nelze uzavřít, že by tu byly splněny podmínky pro rozvod manželství účastníků.

Především bylo třeba vyloučit postup podle ust. § 24b odst. 1 zákona o rodině, podle něhož nelze návrhu na rozvod manželství vyhovět tehdy, pokud druhý z manželů s takovým rozvodem nesouhlasí a pokud současně tento manžel se na rozvratu manželství porušením manželských povinností převážně nepodílel a jemuž by byla současně rozvodem způsobena zvláště závažná újma. Je totiž zřejmé, že současný stav manželství účastníků přetrvává po dobu výrazně delší než tři roky a se zřetelem na ust. § 24b odst. 2 z. o rodině lze manželství rozvést za splnění obecných podmínek podle § 24 z. o rodině.

Protože navrhovaný rozvod manželství je vylučován žalovanou, není na místě aplikovat ani ust. § 24a zákona o rodině, který právě předvídá konsenzus mezi manžely na rozvodu manželství.

Bylo tak třeba zabývat se otázkou, zda-li skutečně manželství účastníků je tak hluboce a trvale rozvráceno, že nelze očekávat obnovení manželského soužití; přitom odvolací soud bral v úvahu i příčiny rozvratu manželství (§ 24 odst. 1 zákona o rodině).

Tak, jak zjistil již soud prvního stupně, patrně není pochyb o tom, že manželství účastníků je narušeno dlouhodobě a že se tedy nejedná o nějaký přechodný stav, při němž by bylo lze očekávat zásadní zvrát ve vztazích mezi účastníky. Otázkou tak především bylo, do jaké míry je manželství účastníků rozvráceno a zda i přes obtíže, které připouštěla i sama žalovaná, by takové manželství nemohlo a nemělo být nadále zachováno. V té souvislosti nebylo lze přehlédnout ani nikoliv jednoznačný závěr o příčinách rozvratu manželství, kdy okresní soud se spokojil s konstatováním obecné příčiny rozvratu manželství v podobě rozdílnosti povah a zájmů účastníků řízení. Takový závěr by snad mohl

obstát v situaci krátkodobého manželství. Avšak v tomto případě, kdy manželství trvá od ~~XXX~~, je taková příčina, když ne vyloučena, tak alespoň sporná potud, že by sama o sobě mohla být důvodem pro vážný rozvrat manželství. Je totiž zjevné, že manželství po dlouhou dobu plnilo své funkce, neboť je zjevné, že šlo a nadále jde o trvalé společenství muže a ženy, v manželství byla založena rodina a oba manželé vychovali děti a po tuto dobu rovněž také vedli ekonomické společenství, v němž společně po dlouhou dobu uhrazovali společné výdaje. Pouhá nespokojenost jednoho z manželů s průběhem manželství a vůle tento dlouhodobý svazek opustit, nemůže být bez dalšího důvodem pro rozvod. To zvláště za situace manželů v pokročilém věku, při existujících zdravotních obtížích, při tom kdy ani jeden z manželů nemá jinou možnost bydlení a při podstatné diferenci výše jejich starobních důchodů. Z vyjádření žalobce učiněných v průběhu odvolacího jednání pak rovněž vyplývá určitá lehkomyšlnost v podobě představy žalobce o tom, že by snad žalovaná se ze společného bytu odstěhovala a že by on nemusel ve prospěch žalované plnit vyživovací povinnost. Naopak v tomto pokročilém věku by si oba manželé měli být oporou v situaci, která může přijít. To právem očekává nejen sama žalovaná od žalobce, ale i sama žalovaná je připravena žalobci v případě potřeby pomoci. To jsou okolnosti, pro které nepovažuje odvolací soud manželství účastníků za natolik rozvrácené a které by odůvodnily kvalifikovaný rozvrat manželství podle ust. § 24 odst. 1 zákona o rodině.

Z uvedených důvodů proto odvolací soud dospěl k odlišným závěrům oproti soudu prvního stupně. Rozsudek okresního soudu podle § 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. změnil a návrh žalobce na rozvod manželství zamítl.

Protože žalovaná se vzdala práva na náhradu nákladů řízení, a protože v zásadě podle věty první ust. § 144 o.s.ř. nemají účastníci řízení o rozvod manželství právo na náhradu nákladů, pak odvolací soud žádnému z účastníků za řízení před soudem prvního stupně ani za odvolací řízení právo na náhradu nepřiznal, když tak rozhodoval podle ust. § 224 odst. 1 a 2 o.s.ř.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

V Pardubicích dne 17. dubna 2007

Mgr. Jan Ducháček, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Pilařová